

μνασίου, διδάχτορος Γώθικων, τοῦ Μπουνινή Ναντζή, σοφοῦ βουδι-
στοῦ ἐξ Ἰαπωνίας καὶ πλείστων ἄλλων διασήμων διδάχτορων καὶ σο-
φῶν ἐν γένει τῆς Ἀμερικῆς καὶ Μεγάλης Βρετανίας.

Αφ' ἔτέρου δι γνωστὸς μέγας ζενοδόχος ἐν Βερολίνῳ Σεππανόβσκης ἐπέτυχε προνομίου, ἵνα ἐγκαταστήσῃ μέγα χώσται τοῦ Παγκοσμίου ἀξέσει τοῦ Σικάγου. Προτίθεται δὲ νὰ ἀνεγείρῃ εἰρὺν οἰκοδομημάτων, δυνάμενον νὰ περιλάβῃ 7,000 προσώπων καὶ θὰ τέρπῃ τοὺς δαιτυμόνας διὰ φόρων ὄρχηστρῶν, περιλαμβανούσων 250 ή πλειστερους μουσικούς διαφόρων ἑταίρων.

Τουρκικὴ φιλολογία. — Ἡ ἀγγλικὴ «Ανατολικὴ καὶ Δυτικὴ ἐπιθεώρησις» ἐδημοσίευσεν ἅρτι τὰ ἑπτής περὶ τῆς τουρκικῆς φιλολογίας:

Δέν πρέπει νὰ ιποτεθῇ ότι τὰ τουρκικὰ συγγράμματα καὶ οἱ τουρκοὶ συγγραφεῖς ἀνάγονται εἰς νεωτέραν μόνον ἐποχήν. Οἱ Ὁθωμανοὶ εἶχον φιλολογίαν καὶ διεσήμους συγγραφεῖς καὶ πρὸ τῆς ἀλώσεως ἔτι τῆς Κων/πόλεως, ἀλλ᾽ οἱ ἐν Εὐρώπῃ τὸ τουρκικὸν κράτος ἰδρυσαντες μεγάλως ἐπλούτισαν τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν γλῶσσαν, διαινειθέντες χειλιάδας ὅλως λέξεων ἐκ τῆς περσικῆς καὶ ἀραβικῆς, περιπλανῶς ταῦτοχρόνως ἀγαπῶντες τὴν φιλολογίαν. Ο πορθητὴς Μωάμεθ ὁ Β', μεγάλως ἐπροστάτευε τὰ γράμματα. Αὐτὸς ούτος ἦν ἐξφειωμένος μετὰ τῶν ἀνατολικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, τὴν δὲ πρὸ τοὺς ἐν τοῖς γράμμασιν ἐνασχολουμένους εὗνοιαν δὲν περιώρισε μόνον εἰς τοὺς ὅμοεθνεῖς αὐτοῦ. Τὴν εὗνοιαν αὐτοῦ ἐπεδείξατο πρὸς τοὺς ποιητὰς τῆς Ἰταλίας. Πρὸς τούτους καὶ αὐτῇ ἡ μουσουλμανικὴ θρησκεία παροτρύνει πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν. Αὐτὸς ὁ Μωάμεθ εἶπε: «Ζητήσατε τὴν μάθηθσιν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Σινικῇ». Ο πορθητὴς ἐν βιβλιοθήκῃ, ὥπερ αὐτοῦ ἐδρυθείσῃ, ἐπέγραψε τὸ ἐξηρτόμενον: «Ἡ σπουδὴ τῶν ἐπιστημῶν εἰναι θεὸν δίδαχμα διὰ πάντας τοὺς ἀληθῆς πιστεύοντας». Γεγονός ἐστιν ὅλως ότι οἱ Ὁθωμανοὶ εἶχον μεγάλους ιστορικοὺς καὶ ποιητὰς πρὸ οἰκαποντάδων ὅλων ἑτῶν, τὰ ἔργα δὲ αὐτῶν ἦσαν τόσον σπουδαῖα ὡστε λίαν ἐνδιαφέροντα τανῦν τυγχάνουσιν, ἀλλ᾽ εἰναι ἄγνωστα τοῖς ἐν Εὐρώπῃ. Πολλοὶ τῶν Σουλτάνων οὐ μόνον γεννατοδώρως ἤμειψαν καὶ τίμησαν ἐγγραμμάτους ἀνδρᾶς ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἦσαν πολλάκις σπουδαῖοι ποιηταί.

Προϊστορική Αρχαιοκανική πόλις. — Μέγα ἐνδιαφέρον αισθάνονται οἱ ἀρχαιολογικοὶ κύκλοι ἐπὶ τοῖς ἀποτελέσμασι τῶν ἀνασκαφῶν, αἵτινες διεξάγονται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ κ. I. T. Μπέντ, ἐν τοῖς θαυμαστοῖς λεψύνοις τῆς Ζιμπαμπουέ, ἐν Μασοναλάνη τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς. Τὰ ἔρειπα τεκμηριοῦσι τὴν ὑπαρξίν καταστάσεως πολιτισμοῦ ἀγνώστου ἐν τῇ ιστορικῇ Ἀφρικῇ ἔξω τῆς Αἰγύπτου καὶ ἀρχαιότητα, ἦν μόνον ἐξ εἰκασίας δύναται τις νῦν δρίσῃ. Τὰ ἐν Ζιμπαμπουέ ἔρειπα εὑρηται ἐν δύο διακεκριμένοις ἀθροίσμαστεν, δῶν ἐν εἰναι τὸ φρούριον, ἐπὶ κορυφῆς λόφου καὶ τὸ ἕτερον εὐρὺ κυκλικὸν οἰκοδόμημα ἡ ναός, ἐν τοῖς πρόποσιν αὐτοῦ. Τὸ τελευταῖον περιγράφεται ὡς «τέλειον εἶδος φαλλικοῦ ναοῦ». Ἀποτελεῖται δὲ ἐκ συμπαγοῦς, κυκλικοῦ πύργου, πολλὰ φέροντος σύμβολα καὶ ἔξι ἵσου κεκοσμημένου διὰ γυλιφῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸν πνεῦμα. Ο κυκλικὸς ναὸς τῶν Καθείρων ἐν Μελίτῃ καὶ ὁ ἐν Σαμοθράκῃ τοιοῦτος εἶναι λίαν ὅμοια κτίρια. Φαινεῖσθον νόμισμα παρίστημαν οἰκοδόμημα, κατ' οὓσαν συνταύτιζόμενον ὡς πρὸς τὸ σχέδιον μετὰ τοῦ ἐν Ζιμπαμπουέ ναοῦ. Ο τελευταῖος μετὰ τῶν ὑπερμεγέθων μονοδίθων τῶν τούχων αὐτοῦ, τῶν τριῶν εἰσόδων καὶ θαυμασίας ἵστωτερης διασκευῆς, εἶναι λίαν ἐνδιαφέρων. Ο κ. Μπέντ παρίστησιν αὐτὸν «ὦς πιθανῶς τὸ λαμπρότατον εἶδος τῶν ἀρχαίων ἄνευ πηλοῦ οἰκοδομῶν». Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ἀρχικῶν αὐτοῦ ἰδιοκτητῶν κατελήφθη, φαίνεται, ἐπὶ αἰῶνας ὑπὸ τῶν Κάρφων αὐτοκρατόρων, ἡ ὑπὸ τῶν ὅποιών κατοκή αὐτοῦ ὡς βασιλικοῦ ἀνακτόρου προύχαλεσε τὴν καταστροφὴν «πάντων σχεδὸν τῶν ἴχνων τοῦ παρελθόντος». Κεκοσμημένοι τινὲς φαλλοὶ καὶ κρατῆρες ἦσαν τὰ μόνα ἀντικείμενα ἀτινα ἀνευρέθησαν ὑπὸ τῶν ἀνασκαφῶν ὡς δείγματα τοῦ ἀρχαιοῦ θρησκευτικοῦ γερακτήρος τῆς οἰκοδομῆς.

Πολλῷ μείζονα ἀποτελέσματα ἔπειτεύθησαν, τούλαχιστον ὡς πρὸς τὰ νῦν εἰς τὰ φῶτα προεβλήθητα εὑρήματα, ἐν τῇ ἀνασκαφῇ τοῦ λαμπροῦ Σπερθεν τοῦ ναοῦ ἔπειται τοῦ λόφου φρουρίου. Ἡ πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς πεδιά-

δος δόδος ἔχωρει μεταξύ έλεικουειδῶν τειχῶν, προφυλακτοσμένων δι' ἑνε-
δρῶν καὶ παντὸς μέσου προσαπίσσεως. "Η δόδος αὐτὴ ἦγεν εἰς τὴν πρόσο-
ψιν κρημνοῦ ἐκ γρανίτου, ἐπὶ τοῦ διποίου βαθμίδες ἦσαν ἔγγεγλυμέναις
χάριν τῆς ἀνόδου. "Η κορυφὴ καθ' ὅλοκληραν κλείεται ὅπο τείχους
τριών καὶ δεκα ποδῶν πάχους καὶ τριάκοντα ψήφους, ὅπερ διήκει καθ' ὅ-
λον τὸ κεῖλος κρημνοῦ, ψήφους 90 ποδῶν. Τὸ τείχος τοῦτο φέρει πύρ-
γους, ἐναλλάξ εὑρίσκομένους μετὰ μονολίθων. "Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει
ἄλλο τείχος, ἐνισχύον τὴν ἀμυναν. Τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ φρουρίου
κοσμεῖται ὑπὸ ὑπερυμεγέθων μονολίθων καὶ ὑπὸ ἑστολισμένων δοκῶν σα-
πωνολίθου, τῶν σχημάτων ὄντων πάντων γεωμετρικοῦ χαρακτῆρας. "Ο
ναὸς τοῦ φρουρίου παρέσχεν εἰς τοὺς ἀνασκαρέας πολλὰ εὑρήκατα ὡς
γύπας ἐκ λίθου, κεκοσμημένους διὰ τοῦ φαλλικοῦ συμβόλου, σιδηροῦς
κώδωνας, χρησιμοποιουμένους πιθανῶς ἐν τῇ τοῦ ναοῦ ὑπηρεσίᾳ, βι-
σόν, κύπελλα ἐκ σπιτωνολίθου κεκοσμημένα δι' εἰκόνων ζώων καὶ θη-
ρευτικῶν σκηνῶν φέτας καὶ χαλκῆν ἀκραν λόγγης. Περὰ τὸν ναὸν τοῦτον
ὑπῆρχε κάμινος πρὸς τῆςιν χρυσοῦ, ἐν σκληρῆς ἀμυκοκονίας, μετ' ἐργα-
λείων καὶ πολλῶν ἐκ τῆς αὐτῆς καὶ ἡ κάμινος ψληγᾶς ἀγγείων πρὸς τῆ-
ξιν. "Εν τοῖς τελευταῖσις ἀνευρέθη καὶ αὐτὴ ἡ τέφρα, κηλιδούμενη
ὑπὸ Ψηγμάτων χρυσοῦ. Οὐ μακρὰν εὑρίσκετο μέρος ὁπ' οὗ οἱ χρυσοφό-
ροι λίθοι εἶχον ἀποσπασθῆ. "Ανακριβόλως, καίπερ μακρὰν χρυσωρυ-
χείων, τὰ λείψαν ταῦτα ἀντεπροσώπευον τὴν πρωτεύουσαν λαοῦ ἐξά-
γοντος χρυσοῦ.

Πληθυσμός τῶν μεγαλοπόλεων.		— Τὴν 1 λήξεων τοῦ δεκαετίου	
(ν. ἡμ.)	έγένετο γενικὴ ἀπογραφὴ τοῦ πληθυσμοῦ ἐν Γερμανίᾳ, αἱ δὲ γερμανικαὶ μεγαλοπόλεις παρέσχον τοὺς ἑζῆς ἀριθμούς:		
Πόλεις		1885	1890
Βερολίνον		1,315,287	1,574,485
*Αμβούργον		471,427	570,000
Λειψία		291,623	355,485
Μόναχον.		261,981	344,898
Βρεσλαυτία		299,640	334,710
Κολωνία		239,437	282,537
Δρέσδη		246,086	276,085
Μαγδεμβούργον.		159,520	201,913
Φραγκφόρτη ἡ. τ. Μείνου		154,513	179,666
*Ανόβερον		139,731	163,100
Καινιξέργη		151,151	161,149
Δυσσελδόρφη		115,190	147,000
*Αλτώνα		123,352	144,636
Νούρεμβέργη		114,891	142,404
Στουτγάρδη		125,909	139,695
Τσεμνίτς		110,817	138,855
*Ελμπερφελδ		106,499	125,830
Βρέμη		118,073	124,940
Στρασβούργον		111,987	123,566
Δάντζικ.		114,805	119,714
Βάρμεν		103,068	116,492
Στεττίνον		99,543	116,139
Κρέφελδ		90,236	105,000
*Ακουΐσγραν.		95,725	102,300
Βρουνσβίκη		85,174	101,227
Χαλλη		81,982	100,883
			18,901.

Ο ΒΙΟΣ ΕΝ ΦΡΕΔΕΝΣΒΟΡΓ.

Ἐν μέσῳ τοῦ κύματος τῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «φωσικὴ συμμαχία» δημοσιεύμεων, αἵτινες ἐφελκύσουσι κατὰ τὴν στιγμὴν ταῦτην τὴν προσδόξην τοῦ δημοσίου, δὲν ὑπάρχει περιεργότερον καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέρον δημοσίευμα, ἐκείνου ὅπερ ἐπεφάνη ἐσχάτως ὑπὸ τὸν τίτλον: «Οἱ ἡμέτεροι φίλοι, οἱ ἡμέτεροι σύμμαχοι, οὐ-

τίνος μνεία ἐγένετο πᾶν ἐν τῷ **Νεολόγῳ**. Ὁ συγγραφεὺς, δοτὶς ἐπὶ μακρὸν ἐν τῷ ἔξωτερικῷ διέτριψε καὶ δοτὶς ἐγγύτατα ἐπλησίασε τοὺς ἡγεμόνας περὶ ὧν λαλεῖ, ἀφηγεῖται ἡμῖν πλεῖστα ὄσα ἀνέκδοτα. Κατὰ τὰς παραμονὰς δὲ τῶν χρυσῶν γάμων τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους τῆς Ρωσίας τὸ κεφάλαιον τοῦτο, τὸ εἰς τὸν οἰκογενειακὸν αὐτοῦ βίον ἀναγόμενον, θὰ διεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον.

Ο αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσίας ἀγαπᾷ ιδιαζόντως τὰ ἐξ ἀπρόσπτου, οὕτως εἰπεῖν, ἔξοχικά γεύματα, ἀνευ ἐπιδειξεως. Ἐσχάτως ἡγόρασεν ἐν τοῖς πέριξ τῆς Φρέδενσβοργ λαμπρὸν ἐπαγλιν, κειμένην ἐν τῇ κλιτύι λόφου, ὑπερθεν τῆς μαγευτικῆς μικρᾶς λίμνης τοῦ Βαγκερδάμμεν. Τὸ ἐνδιαίτημα τοῦτο εἶναι καπνοτισμένον κατὰ τρόπον ὅλως στοιχειώδην, μεγίστην δὲ αἰδοβάνεται Ἀλέξανδρος ὁ Γ' χαράν, προσκαλῶν ἐκεῖ τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν ἵνα λάβῃ τὸ τέιον, μακρὰν τῆς ἐπιδειξεως καὶ πολυτελείας, εἰς ἣν ἐν γένει περιορίζεται.

Εις απόδειξην τοῦ ὅτι ὁ βασιλεὺς Χριστιανὸς ὁ Θ' καὶ ὁ νιῶδες αὐτοῦ, ὁ πρίγκηψ διάδοχος τῆς Δανίας, συμμεριζονται τοὺς ἀπλοῦς τρόπους τοῦ γαμβροῦ αὐτῶν παρατιθέμεθα τὰς βραχεῖας ἀνεκδότους ταύτας ἀφηγήσεις, νεοτάτας ὥλως, καταδεικνύσας μεθ' ὄποστης καλοκάγαθου ἀπλότητος συμπεριφέρονται τὰ δύο ταῦτα ἔξοχα πρόσωπα καὶ ἐρμηνευούσας τὴν μεγάλην δημοτικότητα, ἡς ἀπολαύσουσι παρὰ τοῖς ὑπικόσιοις αὐτῶν.

Ἐσπέραν τινά, ὁ διάδοχος, περιπατῶν ἀμερίμνως ἐν τῇ περὶ τὸ βασίλικὸν ἀνάκτορον ἔξοχῇ, συνήντησε καθ' ὅδον μικρὸν πτωχὸν παιδία, ἀθλίως ἐνδεδυμένον, πλλοιωμένον ἔχοντα τὸ πρόσωπον καὶ ἐπικαλούμενον μετὰ δακρύων τὸ ἔλεος αὐτοῦ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· ὁ πρίγκιψι, δοὺς αὐτῷ μικρὸν βοήθημα, ἥρωτησεν ἐν τίνι καταστάσει εὑρίσκονται ἡ μήτηρ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. — «Θεέ μου! κύριε, ἀπίντησεν ὁ παῖς, ἡ μήτηρ μου ἀδθενεῖ δοβαρῶς· ἐν τῷ οἰκῳ δὲν ἔχουμεν χοίματα οὐδὲ τρώγομεν καθ' ἡμέραν. "Οταν μοὶ διδωσι σκοῦδα τινὰ ἀπέρχομαι εἰς ἀγορὰν δρου δι' ἐμὲ καὶ τὴν μητέρα μου, πολλάκις διμοιβαίνει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν οἶκον ἔχων τὰς χεῖδας κενάς. 'Ο πατήρ μου ἀπέθανεν, οὐδέποτε ἐγγνώρισα αὐτόν.

— Καλῶς, ἀπίντησεν δὲ πρὶγκιψὶ διάδοχος, δεῖξόν μοι ποῦ κατοικεῖς, θὰ δροντίσω περὶ σου, ἵν δὲ ἔχωνται ἀληθείας ὅδα μοι ἀφηγήθης θὰ προσπαθήσω νὰ σοὶ βοηθήσω προσεχώς.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἀπροσδοκήτως προσελθόν εἰς τὴν καλύβην τοῦ πτωχοῦ ἐπαίτου, ἥσθάνθη, ἅμα τῇ εἰδόδῳ εἰς τὸν ὑγρὸν θάλαμον, δῆτις ἀπέτελει ὀλόκληρον τὴν κατοικίαν, τὴν καρδίαν αὐτοῦ συνθλιβομένην ἐκ τῆς ὄψεως τῆς φοβερᾶς ἀθλιότητος, πῆτις ἐκράτει αὐτόθι. Ἐπὶ ἀχύρου, ἐστρωμένου ἐν μιᾷ γωνίᾳ τοῦ δαπέδου, ἐταλαιπωρεῖτο πτωχὴ γυνὴ, νεαρὰ εἰσέτι ἀλλὰ καθ' ὀλοκληρίαν λειπόσαρκος, λειφαίμος, ὅμοιαζουσα πρὸς πτῶμα μᾶλλον ἢ πρὸς ζῶσαν ὑπαρξίν. Μόλις ἤδηνατο νὰ ὑπεγειρῇ ἑαυτὴν ἐν τῇ κλίνῃ ἢ ἀσθενῆς αὐτῆς φωνὴ δὲν ἔθθανεν εἰς τὰ δάτα τοῦ βασιλικοῦ αὐτῆς ἐπισκέπτου, μόνοι δὲ οἱ ὄφθαλμοι αὐτῆς διεσταλμένοι ὑπὸ τῆς ὁδύνης, καθικέτευον, ἀποτελούντες θέαμα παραδόξου μεγαλείου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ προσώπου ἐκείνου, ἐν ωδῇ θάνατος εἶχεν ἥδη ὑποτυπώσει τὸ ἵχνος αὐτοῦ.

Διὰ μέσου τῶν παραθύρων, αἱ ὕαλοι τῶν ὥποιων ἀπὸ πολλοῦ ἥδαν τεθραυσμέναι, ἐψύσα δοιημός ἄνευμος, ἢ δὲ νεκρόμορφος ἀσθενής εἶχεν ως μόνον κάλυψμα πρὸς προφύλαξιν αὐτῆς δράκαρακῶν, λεπτοτάτων καὶ μικροτάτων. Ὁ πρίγκηψ δὲν ἥδυνατο νὰ ὑποθέψῃ ἐπὶ ἐτὶ λεπτὸν θέαμα τόδον σκληρόν πάραυτα λοιπόν, ἔξελθών, μετέβη εἰς τὴν εὐπορωτέραν τῶν πτωχῶν γειτόνων καὶ ἀπενεισθὶ διέταξεν αὐτῖν νὰ παρασκευάσῃ πάραυτα κλίνην, ἐν ᾧ νὰ κατακλιθῇ ἡ ταλαιπωρος χήρᾳ, ἥν νὰ μὴ στροφήσῃ οὐδενὸς τῶν ὅδων εἶχεν ἀνάγκην. «Ιδού ταῦτα, εἰπεν αὐτῷ», διὰ τὰς πρώτας δους δαπάνας καὶ κατέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης δύο νομίσματα τῶν εἴκοσι στεφάνων.

Ἡ δὲ τοῦ χρυσοῦ τούτου, τοδούτον γενναιοδώρως προδενεχθέντος, ἐπέτυχε πάραπτα νὰ θίξῃ τὴν τῆς εὐσπλαγχνίας τῆς χωρικῆς χορδῆν· ἔδπειδε λοιπὸν νὰ ἐκτελέσῃ τα διαταχέντα αὐτῇ καὶ ἐγκατέστηδε μετὰ μυρίων προφυλάξεων τὴν ἀτυχῆ μπτέρα ἐν τῇ ιδιᾳ αὐτῆς κλίνῃ. Ὁ ιατρός, προσκλήθεις πάραπτα καὶ ἐρωτηθεὶς ἄνευβάναβοδῆς περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἀσθενοῦς, ἐδίλωσεν ὅτι ἡ γυνὴ αὐτὴ ἀπέθνυσκεν ἐκ στερούσεων, ἀλλὰ ὅτι ἡ δέουσα περιθαλψίς θὰ ἔσωζεν αὐτὴν ἐξάπαντος.

Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ πρίγκηψ ἐπανῆλθε συνοδεύομενος ὑπὸ πολ-
λῶν κτιστῶν. Ἐν δοπῆ ὄφθαλμοῦ κατερρίφθη τὸ παλαιὸν οἰκημα-
καὶ μετὰ μικρὸν ἤρξατο ἡ ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ ἀνέγερσις εὐπρε-
ποῦς, κομψοῦ οἰκισκοῦ, εὐρυχώρου ἄμα καὶ ὑγιεινοῦ, περιλαμ-
βάνοντος δὲ τρεῖς θαλάμους καὶ μαγειρεῖον. Καθ' ἐκάστην ὁ νιός
τοῦ βασιλέως διηγήθη ἐκεῖθεν ἵνα βεβαιωθῇ περὶ τῶν ἀπὸ τῆς
προτεραίας γενομένων προόδων· ἐπὶ τέλοις ἐτέθη ἡ στεγη καὶ
τὸ οἰκοδόμημα καθ' ὀλοκληρίαν ἐπερατώθη. Τότε ἐπίπλωσεν
αὐτὸ δι' ἀναπαυτικῆς ἄμα καὶ κομψῆς ἐπιπλοσκευῆς. Κατὰ τὸ
διάστημα τοῦτο χάρις εἰς τὰς ἐνδελεχεῖς φροντίδας τῆς γείτο-
νος, ἥτις καθεώδη πλουσίως ἀμοιβομένους τοὺς πόνους αὐτῆς, ἡ
μήτηρ τοῦ παιδὸς ἀνεκτίσατο βαθὺδὸν τὰς δυνάμεις αὐτῆς
μέχρι βαθμοῦ ὅστε νὰ συγκρατῇ μόνη ἐαυτὴν καὶ νὰ σχηματίζῃ
βίηματά τινα.

Την ήμέραν, καθ' ἡν κατώρθωσε νὰ ἔξελθῃ διὰ πρώτην φοράν, διάδοχος ὠδῆγον αὐτὴν εἰς τὸ νέον οἰκυμα καὶ ὅτε ἐπὶ μακρὸν ἔξιστατο, βλέπουσα τὴν ὥραιαν ἐκεῖνην κατοκίλιαν, ἥτις ἐφαίνετο ὡσεὶ διὰ μαγικῆς φάσθου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀναζθεῖσα, εἶπεν αὐτῇ ὁ πρίγκηψ: «Καλή μου γυνή, ἐνταῦθα εὑρίσκεσαι ἐν τῷ οἴκῳ σου, δοὶ διῶ πάντα ταῦτα». — Εὐκόλως δύναται τις νὰ φαντασθῇ δύποσθ υπῆρχεν ἡ χαρὰ τῆς πτωχῆς, ἥτις ἐν συγχίσει μόνον διεχύθη εἰς ἀπείρους εὐχαριστίας, μὴ δυναμένην νὰ πιστεύῃ τὴν τόσην εὔτυχίαν αὐτῆς. Εἴτα πρὸς ἐπιστέγασιν τῶν δλων εὐεργετημάτων, ἥγγιειν αὐτῇ ὅτι ὅταν καθ' ὀλοκληροίαν ἀποκατασταθῇ ἡ ὑγεία αὐτῆς, θὰ δῶσῃ αὐτῇ θέσιν υπηρετίας ἐν τοῖς ἀνακτόροις. Καθόδον ἀφορᾷ εἰς τὸν μικρὸν παῖδα οὐδόλως ἐλπισμονίθη καὶ ἐκεῖνος, ἀλλὰ δαπάνη τοῦ πρίγκηπος εἰσῆχθη εἰς σχολὴν, ἵνα τύχῃ βασίμου παρενθεώς.

Ίδου δὲ καὶ ἐτέρα παραπλησία πρᾶξις τοῦ πρόγκυπτος διάδοχου τῆς Δανίας, ἥτις συγκινητικὴ ἀφ' ἑνὸς ἐνέχει καὶ τι τὸ ἀστεῖον ἀφ' ἐτέρου.

Πρό τινων ἐτῶν ὁ δανικὸς στρατός προέβη κατὰ τὸ φθινόπωρον εἰς μεγάλα γυμνασία καὶ καθ' ὀλοκληρίαν συνηθοίσθη ἐν τοῖς πέριξ τοῦ ἀρχαίου ἀνακτόρου τοῦ Ηλίου παρὰ τὴν Βιβόργην ἐν Ἰούτλανδῃ. Τὴν ἀνωτάτην αὐτοῦ ἀρχηγίαν εἶχεν ὁ πρίγκηψ διάδοχος. Διὰ τῆς εὐγενείας τῶν τρόπων αὐτοῦ, τῆς εὐπροσηγορίας καὶ τοῦ ἐλαυντικοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος ἐκτίναστο ἐκ πρώτης διῆφεως τὴν ἀγάπην τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες κατὰ λέξιν ἐλάτερευν αὐτόν. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναπαύσεως συνειθίζει νὰ περιπατῇ πεζῇ ἐν ἑσφῷ τῶν ὄμιλων τῶν στρατιωτῶν, συνδιαλεγόμενος μετὰ διαφόρων καὶ ἐνδιαφερόμενος περὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀνδρῶν τούτων.

Ἐσπέραν τινά, ἐνώ προέβη εἰς τὸν συνήθιτον αὐτῷ τοῦτον περίπατον, παρετήρησεν ἐν γωνίᾳ τοῦ στρατοπέδου μεγάλην συνάθροισιν. Πλησάσας, ίνα ίδη τί συνέβαινε, παρετήρησεν ὅτι ἡ προσελκύσασα τοσαύτην συρροήν στρατιωτῶν ἦτο πωλήτρια κουλουρίων καὶ λοιπῶν τοιούτων δακχαρωτῶν, εὐφρισκούμενόν ἐν ἀμαξίῳ, συρρομένῳ ύπο πονηρού. Τὰ εἶδον αὐτῆς επώλει ἀντὶ τῆς ἐλαχίστης τιμῆς τοῦ ἐνδεικούντος· ἀλλ' ὁ Πλούτος δὲν εἶναι βεβαίως στενός συγγενῆς τῆς "Ἀθεως· ἐκτὸς τούτου τῇ ἐπιούσῃ μόνον θὰ ἐλάμβανον οἱ στρατιῶται τὸ ἐπιμισθίον αὐτῶν· πολλὰ λοιπὸν θυλάκια ἥσαν ἀπελπίστικᾶς κενά, σπάνιοι δ' ἥσαν οἱ Κροῖσοι, οἵτινες εἶχον τὰ γέσα νὰ προμηθευθῶσι γεῦμα τόσον δαπανηρόν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἡδύναντο νὰ πληρώσωσι τὸ πολυτελές τοῦτο εἶδος ἥρκοῦντο εἰς τὴν ἰκανοτοίσιν τῶν ὄφθαλμῶν καὶ τῆς ὀσφρούσεως διὰ τῆς ὅψεως καὶ διὰ τῆς ὁδυῆς τῶν ζυμαρικῶν ἄλλως τοῦτο οὐδὲν ἔστοιχζεν αὐτοῖς καὶ οἱ γενναῖοι στρατιῶται, ὑπνωτιζόμενοι, οὔτως εἰπεῖν, ὑπὸ τῆς βαλδαμώδους ὁδυῆς τῶν παρ' αὐτῆς ζυμαρικῶν, συνεδπειροῦντο περὶ ταῦτα. Τοδοῦτον δ' ἥδαν σγκεκινημένοι υπὸ τοῦ ἀλκυστικοῦ θεάματος, ὥστε βραδέως μόνον ἀπεσπάντο αὐτοῦ κατὰ τὴν προδέγγιστιν τοῦ πρίγκηπος διαδόχου, δστις, διασχίζων τὰ πλήθη διπυθύνετο πρὸς τὴν πωλήτριαν. "Οτε δὲ επιλοιδασεν εἰς αὐτάν : 'Αντίπόδου διδεις τὸ ὄλον φορτίον, μητέφα ; ' ἡρώτασεν αὐτῇ.—"Εκείνη ὕρισε τότε τὴν τιμὴν.—«Καλῶς, λοιπόν» εἶπεν ὁ πρίγκηψ. «Θὰ ἀγοράσω τὸ ὄλον περιεχόμενον τῆς ἀμάξης σου· θὰ πληρώθῃς πάραυτα ὑπὸ τοῦ ταμίου μου· καθόσον ἀφορᾷ εἰς ίμᾶς. δίλοι. εύωνυμοτε.

οίμερον τοσούτον περιεπιτίθαμεν ώστε έχουμεν καλήν θρησκείαν, τὸ δὲ ἔργον τὸ δόπον ἔξετελέσαμεν εἶναι πράγματι ἄξιον τοιούτων ζυμαρικῶν». Είτα ἀπεχώρουσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐνθουσιωδῶν ζητωκραυγήσεων τοῦ λίγου στρατοῦ, ὥστις δὲν ἀνέμεινε νὰ προσκληθῇ εἰς τὰ γενναιοδώρως ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ παρατεθέντα αἵτινα ἐδέσματα.

Ίδου καὶ ἄλλο ἐπειδόδιον, ίκανῶς εὐτράπελον καὶ ἐπελθὸν τὸ παρελθόν θέρος τῷ βασιλεῖ Χριστιανῷ τῷ Θ' καὶ τῷ δευτεροτόκῳ αὐτοῦ οὐδὲ, τῷ βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἣν ἡμέραν μετέβησαν εἰς περίπατον ἐν τῷ δάσει Γκριψκόου. Ἀπὸ πολλοῦ ἀμφότεροι περιεπάτουν συνδιαλεγόμενοι καὶ χωρὶς νὰ προσέξωσι ποσδές εἴχον προχωρήσει κατὰ ποδὺ πέραν τοῦ συνήθους ὁρίου τῶν ἐκδρομῶν αὐτῶν. Ἀφ' ἐτέρου η ὥρα εἶχε παρέλθει ἡγιγένεια δὲ καὶ η στιγμὴ τοῦ οικογενειακού γεύματος. «Ἡ ἀκριβεία εἶναι η εὐγένεια τῶν βασιλέων» λέγει ἀρχαία παροιμία, ἐν δὲ τῷ δανικῷ αὐλῇ, ὅπου ιυναθροίζονται τόσαις ἐστεμμέναι κεφαλαί, μεγίστη ἐπικρατεῖ ἀκριβεία. Οἱ δύο ήγειρόνες, ἀποδούντες, διηρωτῶντο πῶς νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐγκαίρως εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐφοβούντο δὲ μῆτρας ἀνηυδάδι καὶ περὶ τῆς ἀπονοίας αὐτῶν καὶ συνεταράσσοντο ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι θὰ ἐγίνοντο αἴτιοι ν' ἀναμένωδιν αὐτούς τόδον πολυάριθμοι συνδαιτιμόνες ἐν τοῖς ἀνακτόροις, δὲ διηλθεν ἀμάξιον, ὁδηγούμενον ὑπὸ γέροντος χωρικοῦ.

Οἱ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὸν χωρικὸν καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ καθήσῃ παρ' αὐτῷ· τοῦ χωρικοῦ συγκρατήσαντος τὸν ἵππον Χριστιανὸς ὁ Θ' καὶ Γεωργίος ὁ Α' ἐκάθισαν ἐν τὸς τῆς ἀμάξης ἐπὶ σάκκων εὑρισκομένων ἐν αὐτῷ. «Οτε οἱ ἐν τῇ ἀμάξῃ διηθετήθησαν καλῶς καὶ η ἀμάξα προύχωρεις δ βασιλεὺς Χριστιανὸς ἥρωτισε τὸν ὄδηγόν αὐτῆς·

— Ποῦ πᾶς ἀπ' ἐδῶ, φίλε μου;

— Πηγαίνω, κύριε, εἰς τὸ ἀνάκτορα Φρέδενσδοργ, ίνα πωλίσω ἐκεὶ τοὺς δύο σάκκους ἐπὶ τῶν δποίων κάθισθε, ἐαν θέλωσι ν' ἀγρόδισμαν τὰ ἐν αὐτοῖς. Εἶναι δὲ δανικία, οἷα σπανίως ἔχαγονται ἐν τοῖς πέριξ.

— *Α, ἀληθῶς!

Μετὰ βραχεῖαν σιγὴν δ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων εἶπεν:

— Γινώσκεις τίνες εἶμεθα;

— Περίεργον πῶς θὰ σᾶς γνωρίζω· οὐδέποτε εἶδον ὑμᾶς.

— Καλῶς, ίνα γνωρίζης λοιπὸν ὑμᾶς ἐν τῷ μέλλοντι θὰ δοὶ τὸ εἶπω· κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁδηγεῖς τὸν βασιλέα τῆς Δανίας καὶ τὸν βασιλέα τῆς Ἑλλάδος!

Οἱ χωρικοίς, στρέψας τὴν κεφαλὴν μετὰ βραδύτητος, ἐκφράζουσις δυσπιστίαν, ἐπὶ μακρὸν αὐτοὺς παρετίθοντεν καὶ εἶτα ἀπλέτως γελῶν.

— Α, ἀληθῶς, εἶπεν, εἶθε δ βασιλεὺς τῆς Δανίας καὶ δ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. Ἀγαθῇ τύχῃ! Καὶ ἐγὼ λοιπόν, δποῖος εἶμαι, ἐαν μὴ ἥμαι ὁ βασιλεὺς Φρειδερίκος ὁ Ζ'. (ἀποθανὼν τῷ 1863 ήτοι 28 ὅλα ἐτη πρὸ τῆς σκηνῆς ταύτης).

Οἱ χωρικοίς, κατατεθελγμένος ἐκ τῆς λεπτῆς ταύτης χαροτίας, ἐποιεῖτο διαφρόνυς τοῦ σώματος κινήσεις μαστιγῶν ταύτοχρόνως τὸν ἵππον αὐτοῦ καὶ σειων ἐκάστοτε τὴν κεφαλὴν μετ' ἐκφράσεως εἰφρεσκείας. Οἱ δύο ἀφ' ἐτέρου ἡγειρόνες, τερόμενοι ἐκ τῆς τοιαύτης στάσεως τοῦ χωρικοῦ, ἐγέλων ἐκ βάθους καρδιάς. Παρὸν τὴν γενικὴν ταύτην θυμηδίαν ἡ συνδιάλεξις περιωρίσθη εἰς τὸ θημεῖον ἐκεῖνον καὶ οὔτε ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους, οὔτε ἐκ τοῦ ἀλλού ἐγένετο ἀπόπειρά τις ἐπαναληψεως αὐτῆς. Οἱ ἵπποι ὅμως προύχωρει πάντοτε τριποδίζων, παρετηροῦντο αἱ κωδωνοειδεῖς καὶ εἰς δεξὺ ἀποδημούσαι στέγαι τῶν πυργίσκων, ή ἀποψίς τῶν ἀνακτόρων διεγράφετο σαφέστερον, ἐπλοσίαζον καὶ τέλος ἀφίκοντο εἰς τὸ ἀνάκτορα. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἄξιωματικὸς ὁ ἐκπληρῶν χρέον ἀρχηγὸς τοῦ ἀποστάτματος τῆς Φρουρῆς, ὅπερ ἔξετελει τὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ πύλῃ, ἀναγνωρίσας τοὺς δύο βασιλεῖς, ἐφώνησεν: «εἰς τὰ ὄπλα!» οἱ φρουροὶ ἐξῆλθον, παρετάχθησαν, ἀπέδωκαν τὰς τιμάς, ή μουσικὴ ἐπαιάνισε τὸν βασιλέαν μόνον καὶ οἱ δύο ταξιδιῶται κατῆλθον τῆς ἀμάξης. Ἐν αὐτῇ ὅμως ὑπῆρχεν εἰς ὅστις δὲν ἐγέλα ποδὼς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην: οὗτος ἦν ὁ ψευδοΦρειδερίκος ὁ Ζ'. «Ω! ὁπόδον ἐλεεινολόγει ἐστὸν δ ταλαιπωρος! Δέγε ἐσκέπτετο πλέον νὰ κινηθῇ τὸν γέλωτα ἀλλά, συγκεχυμένος καὶ κατηρχυμένος, φοβούμενος δ ἄμα τὰς συνεπείας τῶν εἰρωνικῶν αὐτοῦ ἐπιθέσεων, παρετίθει μετὰ βλέμματος συγγνώμης τοὺς δύο βασιλεῖς, περιστρέ-

φων ἀδιακόπως τὸν παλαιὸν αὐτοῦ πίλον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ καὶ συσθήγγων αὐτὸν σπαθιωδικῶς διὰ κινήσεως ἀμεταβλήτου. Ἄπ' ἐναντίας Χριστιανὸς ὁ Θ' καὶ Γεωργίος ὁ Α' ἐφαίνοντο ἐν μειζονίῳ ἡ πρότερον θυμηδίᾳ διατελοῦντες· ἡ φωνὴ αὐτῶν πήτο γλυκεία ὅσον συνήθως, ὅταν πύχαριστησαν τὸν χωρικὸν ἐπὶ τῷ καλοκάγαθῷ ἐκ μέρους αὐτοῦ ὑποδοχῆς αὐτῶν. Μετὰ δέκα λεπτὰ δὲ οἰκονόμος παρελάμβανε τοὺς δύο σάκκους δαυκίων, διδων τῷ χωρικῷ εἰς πληρωμὴν ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως ἑκατὸν στεφάνους διτέκαστον σάκκον! . . .

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΡΕΝΑΝ.

«Ο νέος τόμος τῶν 'Α πομνημονευμάτων, διὸ συγγραφεῖς τοῦ Βίου τοῦ Ιησοῦ προτίθεται, ως καὶ πρό τινος ἔγραφη, νὰ δημοσιεύσῃ περιλαμβάνει ἐν τῶν μαλιστα ἀξιοσημειώτων προϊόντων τοῦ καλάμου τοῦ κ. Ἐρνέστου Ρενάν. Ο τόμος οὗτος φέρει τύπον προλόγου, ἡθικῶς δ' ἔμμα καὶ θεολογικῶς ἀποκαλύπτει τῷ ἀναγνώστῃ βαθύτερον τὴν ἐνέργειαν τῆς διανοίας τοῦ συγγραφέως ἡ πᾶν ἄλλο προγενέστερον σύγγραμμα αὐτοῦ. Ἀφοῦ προηγουμένων ποιῆται μνείαν ἐν εἰδεῖ παρεκβάσεως ὅτι, ως δικαιοιογία τῆς ἐπιδόσεως αὐτοῦ εἰς ζητήματα καθαρῶς φιλολογικά ἐν ἡλικίᾳ, καθ' ἣν ὥφειλε νὰ ἀφοιτηθῇ καὶ δ' ὀλοκληρίαν εἰς ἀποκλειστικὴν μελέτην ἀλινίων ἀληθείαν, προσάγεται τὸ διτέκαστον τοῦ συνεπλήρωμα τὸ magnum opus (μέγα ἔργον) τῆς πρεσβυτικῆς αὐτοῦ ἡλικίας τῆς 'Ιστορίαν τοῦ λαοῦ τοῦ Ισραήλ», δ Ρενάν λέγει :

«Μαρκοῦ εἰστὶ χρόνος θὰ ἔχω ἀνάγκην πρὸ διόρθωσιν τῶν τυπογραφικῶν δοκιμῶν· ἀλλ' ἐν ἀπέθνησκον τὴν ἐπιούσαν, τῇ βοηθείᾳ καλοῦ ἀναγνώστου τὸ ἔργον ἡδύνατο νὰ δημοσιευθῇ. Συνεπλήρωσα τὴν ἀπὸ τοῦ Ιουδαΐσμου εἰς τὸν Χριστιανισμὸν γέφυραν... Οσφ περισσότερον ζῶ τόσῳ περισσότερον καταπειθοματικά ἐλαχίστα γινώσκομεν ἐξ ἐκείνου, διπερ ὠφείλομεν τὰ μαλιστα νὰ ἐπιθυμῶμεν νὰ γνωρίσωμεν. Ἐν φιλοσοφικοῖς ζητήμασι ὠφείλομεν νὰ ἐμπιστευμέθα εἰς τὴν ἀπειρον ἀγαθότητα καὶ νὰ προφύλαξσωμέθα ἀπὸ ἀγόνου προθυμίας. Οὐδὲν τὸ ὄφελος ἐκ τῆς ἐπιθεωρύνσεως τῆς ἀληθείας καὶ ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν πειράσθαι ἀναπτύσσειν αὐτήν. Η ἀληθεία εἶναι κωφὴ καὶ ψυγρά, οὐδὲ διαλύεται διό της ζέσεως τῆς ἡμετέρας λατρείας. Διδάξωμεν ἐστούς ὑπομονήν. Πιθανὸν ἐπὶ τέλους ὀλοκληρῶν τοῦτο νὰ καταλήξῃ εἰς οὐδέν. Η ἀληθως τίς γινώσκει μήπως η ἀληθεία εἰποδειγμῆ θιλιθεωτά; Μη σπεύδωμεν τόσον εἰς ἀνεύρεσιν αὐτῆς».

Τὸ ἀνήσυχον τῆς νεωτέρας νεολαίας, διπερ στερεῖται τῆς γαλήνης τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ, καταπειθεῖ τὸν κ. Ρενάν νὰ ἐρωτήσῃ: Ανέγνωστον οἱ νέοι τῆς παρούσης ἐποχῆς τὴν βίολον τοῦ 'Εκκλησιαστοῦ ή οὐ; Συνίστησι δ' αὐτοῖς νὰ παρατηθῶσι τὴν μεταφυσικὴν χάριν τῆς πρακτικῆς ἐπιστήμης καὶ ιστορίας καὶ προστίθησιν:

«Ἀγαπητὴ τέκνα, διόπσα πράγματα θὰ γινώσκητε μετὰ παρέλευσιν τεσσαράκοντα ἡ πεντήκοντα ἐτῶν, ἀτίνα ἔγων οὐδέποτε θὰ μήθω! Οπότα προθήματα θὰ ἰδητε λειλυμένα! . . . Οποίας η ἔκθεσις τῆς συγχρόνεως τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔνικοτήτων; οποίας η τύχη τῆς παπασύνης; θὰ καταλήξῃ εἰς τις ἡραὶ γε τὸ κοινωνιστικὸν ζῆτημα; Φεῦ! ὁφείλων ἀποθάνων πρὶν η ἰδων οἰνοδήποτε τῶν διαφόρων τούτων ἀποτελεσμάτων, εἰ μὴ ἐξ εἰκασίας θιμεῖς δὲθ θερεθῆτε ἐν συνεπαφῇ μετ' αὐτῶν ὡς μετὰ τετελεσμένων γεγονότων. Ἐν τῷ Λεζάνῳ ἐπικρατεῖ παράδοσίς τις καθ' ἣν, ἐν ταῖς ἀρχαίσταις δρασιναῖς διαθήκαις διαθέτης διὸ ὄρους ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ ἐπιβάλλει τῷ ἐκτελεστῇ νὰ γνωρίσῃ αὐτῷ ἐν τῷ τάφῳ ἐν τι μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἐνδιαφέρον γεγονός. Ενίστε λέγω κατ' ἔμαυτὸν διτέκαστον πληρωφορίαι τινές, διπερ ἀν τις ἀνακοινωνήσῃ μοι ἐν τῷ τάφῳ διαθήκης τοῦ Ρενάν, ἀλλὰ συγχώνεις ἀνέγνωστην ἐν τῇ Βίβλῳ θιτέ ἀπὸ τῶν βαθῶν τοῦ 'Ἄδοι οὐδὲν φαίνεται, ἀκούεται, η διατηρεῖται ἐν τῇ μηνή μη ἐκ τῶν ἡγιεῖς συμβαίνοντων! Οὐχί, δὲν θὰ εἰσαγάγω τοιούτον ὄρον ἐν τῇ διαθήκῃ μοι». Καὶ διμως κατόπιν τῆς ἐπιθεξεως τοιαύτης ἀδιαφορίας ὡς πρὸς τὰς